

VAASAN HALLINTO-OIKEUDELLE

Oriveden kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunnan lausunto Vaasan hallinto-oikeuden lausuntopyyntöön, diaarinumero 1372/03.04.04.04.19/2025.

Oriveden kaupungin kirjaamoon on toimitettu 8.1.2026 lausunto- ja asiakirjapyyntö Vaasan hallinto-oikeudelta. Asia koskee Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, nykyään Lupa- ja valvontavirasto, tekemää valitusta. Valitus koskee Oriveden kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunnan tekemää päätöstä 16.9.2025 § 7, Teerijärven ampumaradan ympäristöluvan rauettamisesta.

Valituksessa vaaditaan, että Vaasan hallinto-oikeus kumoaa päätöksen lainvastaisena ja palauttaa asian Oriveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi siten, että ampumaradan ympäristöluvan rauettamista koskevassa päätöksessä annetaan tarpeelliset määräykset ampumaradan ampumapaikan edustan sekä taustavallin ja taustavallin edustan maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistamistarpeen selvittämiseksi. Selvityksen perusteella toiminnanharjoittajaa tulisi myös tarvittaessa velvoittaa puhdistamaan pilaantunut maaperä.

ASIAN KÄSITTELY YMPÄRISTÖNSUOJELUVIRANOMAISESSAToimivaltainen viranomainenYmpäristönsuojelulaki 22§

Kunnalle kuuluvista tämän lain mukaisista lupa- ja valvontatehtävistä sekä ilmoitusmenettelyistä huolehtii kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa (64/1986) tarkoitettu kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, joka käyttää osaltaan ympäristönsuojelun yleisen edun puhevaltaa tämän lain mukaisessa päätöksenteossa.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen oikeudesta siirtää tässä laissa tarkoitettua toimivaltansa viranhaltijalle säädetään kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain 7 §:ssä.

Ympäristönsuojelulaki 88§

Lupaviranomainen voi päättää, että lupa raukeaa, jos:

- 1) toiminta on ollut keskeytyneenä yhtäjaksoisesti vähintään viisi vuotta tai toiminnanharjoittaja ilmoittaa, ettei toimintaa aloiteta tai että toiminta on lopetettu;*
- 2) toimintaa tai sen aloittamisen kannalta olennaisia toimia ei ole aloitettu viiden vuoden kuluessa luvan lainvoimaiseksi tulosta tai lupapäätöksessä määrätyn tätä pidemmän ajan kuluessa;*
- 3) hakemusta luvan tarkistamiseksi ei ole tehty 80 §:n 3 momentin mukaisesti.*

Asian käsittelyssä noudatetaan, mitä 96 §:ssä säädetään. Asian voi panna vireille Lupa- ja valvontavirasto tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen omasta aloitteestaan taikka toiminnanharjoittaja, kunta tai haitankärsijä.

Ympäristönsuojelulaki 94§

Jos ympäristölupa ei sisällä riittäviä määräyksiä toiminnan lopettamisen varalta, lupaviranomaisen on annettava tätä tarkoittavat määräykset. Asian käsittelyssä noudatetaan, mitä 96 §:ssä säädetään.

Ympäristönsuojelulaki 135§

"Pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamistarpeen arvioinnissa on otettava huomioon pilaantuneen alueen, sen ympäristön ja pohjaveden nykyinen tai tuleva käyttö sekä pilaantumista terveydelle tai ympäristölle mahdollisesti aiheutuva vaara tai haitta."

Oriveden kaupungin hallintosääntö 30§

"Ympäristö- ja rakennuslautakunta toimii kaupungin rakennusvalvontaviranomaisena ja ympäristönsuojeluviranomaisena sekä leirintäalueviranomaisena"

ESITETYT VALITUKSEN PERUSTEET

Pirkanmaan ELY-keskus vetoaa valituksessaan seuraavalla tavalla: *"Ympäristönsuojelulain 135 §:n mukaan, jos on aihetta epäillä maaperän pilaantumista, puhdistamisesta 133 §:n mukaan vastuussa olevan on selvitettävä alueen pilaantuneisuus ja puhdistustarve."* ELY-keskuksen näkemyksen mukaan asiassa on toiminnan laatu huomioon ottaen syytä epäillä maaperän pilaantumista.

Ampumarataoppaassa (Ampumaratojen ympäristölupa, Opas toiminnanharjoittajille sekä lupa- ja valvontaviranomaisille, YM julkaisu 4 (5) 28.10.2025 2023:40) sivulla 46 todetaan maaperän, ja pohjaveden pilaantumista seuraavasti:

Ympäristönsuojelulaissa on sekä maaperän että pohjaveden pilaaminen kielletty (YSL 16 § ja 17 §). Laki ei sisällä nimenomaista pilaantuneen maa-alueen määritelmää, vaan pilaantuminen on kytketty todettuihin tai mahdollisiin haitallisiin vaikutuksiin. Maaperää tai maa-alueita pidetään pilaantuneena ja sen puhdistamista tarpeellisenä, jos sen ihmisten toiminnasta peräisin olevista haitallisista aineista aiheutuu haittaa tai merkittävä riski ympäristölle tai terveydelle alueen nykyisessä tai tulevassa käytössä. Pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioidaan tapauskohtaisen riskinarvioinnin perusteella niin sanotun PIMA-asetuksen (Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista, 214/2007) ja sitä tarkentavan ohjeen (Ympäristöhallinnon ohje pilaantuneen maa-alueen riskinarvioinnista ja kestävästä kunnostamisesta, Ympäristöhallinnon ohjeita 6/2014) mukaisesti.

TEHDYN PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Kysymyksessä on jo hiihtoampumaratatoiminta, joka on ollut aktiivisessa käytössä vuosina 1991–2007. Ampuma-aseina käytettiin ilmapistoolia ja pienikaliberisia alle 22 kaliberin luotiaseita. Oriveden kaupungille toimittujen tietojen mukaan koko radan toiminta-ajan aikana ammuttiin 3130 laukausta, ja luoteja on kerätty vuodesta 2001 eteenpäin hiihtoampumaradan ympäristöluvan 3 lupamääräyksen mukaisesti. Lyijyä on toiminnanharjoittajan raportoinnin mukaan kerätty noin 5000 g vuosina 2001–2007. Ympäristöön tapahtunutta lyijypäästöjä ovat siis tapahtuneet pääsääntöisesti vuosina 1991–2001.

Hiihtoampumaradan alueen omistaa Oriveden kaupunki. Alueella ei ole vireillä minkäänlaisia käyttö- tai kaavoitus suunnitelmia, vaan alue ollaan jättämässä luonnonmukaiseen tilaan Oriveden kaupungin metsien hoitosuunnitelman mukaan. Alue ei sijaitse pohjavesialueella, eikä alue ole mahdollisten haitta-aineiden kulkeutumiseen ja leviämiseen otollinen, eikä terveydelle haitallista altistumista nähdä mahdollisena.

Ympäristöön jääneiden ja päätyneiden luotien määrä todella pieni, ja niistä aiheutuvaa lyijypitoisuutta voidaan pitää Valtioneuvoston asetuksen (214/2017) ohjearvojen alittavana. Alueelle ei ole suunnitteilla kaavoitusta tai muuta käyttöä, vaan jo vesakoitunut alue jätetään nykyiseen tilaansa. Näiden tietojen perusteella päätöksen käsitellyt lupaviranomainen on päättänyt, ettei ole aihetta epäillä maaperän pilaantuneisuutta tai velvoittaa maaperän laadun tutkimuksia.

LOPUKSI

3.2.2026

3 (3)

Valituksenalaisen päätöksen on käsitellyt, ja päätöksen on tehnyt asiassa toimivaltainen viranomainen. Valituksen lupapäätöksen käsittelyssä on menetelty ympäristönsuojelulain ja hallintolain sekä niiden nojalla asetettujen asetusten ja säädösten mukaisesti.

Lisäksi ympäristö- ja rakennuslautakunta viittaa tekemänsä päätöksen perusteluihin ja toteaa, että näkemyksensä mukaan valituksessa ei ole tuotu esiin riittäviä seikkoja, minkä perusteella päätös tulisi muuttaa tai kumota. Valitus tulee siten kokonaisuudessaan hylätä perusteettomana.